

Elinvoima ja omistajaohjaus tulosalueen talousarvio

Kaupunginhallitus (toimielin)

Elinvoima ja omistajaohjaus (tulosalue)

Tilivelvolliset: kaupunginhallituksen jäsenet, kaupunginjohtaja, elinkeinopäällikkö ja maankäyttöpäällikkö

Tulosyksiköt:

Elinvoima- ja omistajaohjaus

Viestintä

Elinkeinotoiminnan edistäminen

Kaavoitus ja maankäyttö

Toiminta-ajatus

Kunnan tärkeimmät tehtävät ovat alueen elinvoiman ja hyvinvoinnin edistäminen. Elinvoiman edistämällä tarkoitetaan tässä yhteydessä elinkeinojen toimintaedellytysten edistämistä. Elinvoiman parantamiseen tähtäävillä toimenpiteillä pyritään verotulopohjan kasvattamiseen, uusien työpaikkojen luomiseen ja olemassa olevien säilyttämiseen.

Kiteen kaupunkistrategia valtuustokaudelle 2022–2025 hyväksyttiin valtuustossa 16.5.2022 (päivitetty 17.5.2024). Elinvoiman kehittymiselle on asetettu strategiassa kunnianhimoiset tavoitteet, joiden toteuttamiseen liittyvät infra-hankkeet ovat käynnistyneet.

Elinvoiman- ja omistajaohjauksen tulosyksikkö vastaa alueellisesta yhteistoiminnasta, jakaa yritysten kehittämistukia ja avustuksia sekä hallinnoi kaupungin omaisuutta.

Elinkeinotoiminnan edistämisen tulosyksikkö on keskeinen toimija kaupungin omien projektien ja hankkeiden suunnittelussa ja toteutuksessa. Laajemmin tarkasteltaessa elinvoiman edistämisen tavoitteet ovat samat kuin elinvoima ja omistajaohjaus tulosyksiköllä, mutta toiminnan taso on enemmän projekti- ja hankeperustainen perustuen ulkoiseen hankerahoitukseen. Tähän tulosyksikköön sisältyy myös matkailun edistäminen.

Viestinnän tulosyksikkö vastaa viestinnän ylläpidosta ja kehittämisestä sekä huolehtii ajantasaisesta päätöstiedottamisesta. Lisäksi se tukee Kiteen mielikuvan ja brändin kehittämistä myönteisempään suuntaan kaupungin monipuolisen tiedottamisen kautta. Viestintä tarjoaa toimialoille sisäisiä palveluja, jotka tukevat henkilöstöä sisäisessä ja ulkoisessa viestinnässä.

Kaavoituksen ja maankäytön tulosyksikön tehtävänä on kaupungin maankäytön suunnittelu ja toteuttaminen maapoliittisen ohjelman ja muiden linjausten mukaisesti.

TALOUSSUUNNITELMA 2025 - 2027

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Venäjän hyökkäyssodan ja energian hinnan nousun seurauksena kiihtynyt inflaatio on vuoden 2024 aikana saatu pitkälti kuriin ja Euroopan Keskuspankki on aloittanut laskemaan ohjaukorkoa. Korkojen laskun odotetaan vahvistavan yritysten tilauskantoja.

Vuoden 2025 alusta TE-uudistuksen myötä elinvoimatyöhön liittyy kiinteästi myös työllisyyden hoito ja TE-palveluiden osana kunnille siirtyvä yrityspalvelukokonaisuus. Hyvinvointiuudistuksen myötä vuoden 2023 alusta kuntien toiminnan painopiste muuttui aiempaa voimakkaammin elinvoimatyötä painottavaksi. Samalla verorahoituksen painopiste siirtyi valtionosuuspainotteisesta verorahoituspainotteiseksi.

Elinvoima- ja omistajaohjauksen ja työllisyyden tulosalueiden muodostamassa kokonaisuudessa riskinä on, että työllisyyden hoitamiseen varattu määräraha ei ole riittävä vuonna 2025. Riski on kaksi osainen, sillä työllisyyden hoidon maakunnallinen talousarvio on laadittu tiukaksi ja toiseksi työttömyyden hoidosta aiheutuvien kunnalle siirtyvien kulujen suuruutta on vaikea arvioida tilanteiden muuttuessa.

TALOUSARVIO 2025

Vuodelle 2025 talousarviopohjaa muutettiin siten, että tulosalue sisältää ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminnan maksuosuuden. Kiteen kaupungin maksamista yhteistoimintaosuuksista suurimpia ovat ympäristöterveydenhuolto 349 000 euroa, Business Joensuu ja matkailun markkinointipalvelut 285 000 euroa, maakuntaliitto 200 000 euroa, maaseutupalvelut 111 000 euroa ja maaseuturahasto 80 900 euroa. Alueelliseen yhteistoimintaan käytettävä kokonaisrahamäärä on noin 1 050 000 euroa. Rakennusten purkamiseen on varattu yhteensä 800 000 euron määräraha, mikä sisältää mm. vanhan kaupungintalon purkukustannukset.

Elinvoiman edistämiseen on varattu 600 000 euroa. Kehittämisrahasta myönnetään yrityksille 500 euron suuruisia kehittämisrahoja yritys yhteistyöpelissäntöjen mukaisesti. Lisäksi kehittämisrahasta maksetaan Business Joensuun organisoiman Start Me Up -liikeideakilpailun Kiteen sarjan palkintokulut. Markkinointiviestintäkumppanuuksiin on varattu aiempien vuosien tapaan 90 000 euroa ja lapsirahaan 20 000 euroa.

Kiteen kaupungin elinkeinojen kehittämisen kärkihankkeena on Puhoksen bioterminaali- ja satama-alueen infran rakentamisen – hankkeen (JTF, EU) rinnakkaisena toteutettava Bioter – Kestävien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittäminen -hanke. Tarkoituksena on kehittää Puhoksen bioterminaali- ja satama-alueesta sekä samalla koko teollisuusalueesta älykään infran ja uusiutuvan energian ratkaisuja hyödyntävä ja vetovoimainen sijoittumispaikka ja ekosysteemi metsäteollisuuden, elintarvike- ja energiateollisuuden sekä bioalan ja logistiikan alan yrityksille. Elinkeinotoiminnan edistämisen käyttötalouden hankkeisiin on tehty 184 000 euron määrärahavaraus. (vuonna 2024 varaus oli 64 400 euroa). Lisäksi investointiosa sisältää määrärahavaroja elinkeinojen kehittämisen hankkeille.

Viestinnän talousarvioon on varattu määräraha videoiden tuotantoon, joiden avulla pyritään kehittämään Kiteen tunnettavuutta ja positiivista mielikuvaa. Talousarvioon sisältyy määrärahavaraus myös teemalehtien tuotantoon. Palvelujen ostoihin on varattu yhteensä 84 500 euroa (vuonna 2024 varaus oli 83 500 euroa).

Kaavoituksen ja maankäytön talousarviossa on varattu määrärahat seuraaviin hankkeisiin: Keskustan asemakaavan kokonaiskustannusarvio on 120 000 euroa, josta vuodelle 2025 on tehty 55 000 euron määrärahavaraus. Pyhäjärven rantaosayleiskaavan muutokseen Syrjäsalmen osalta vuodelle 2025 on varattu 40 000 euroa ja rantaosayleiskaavan poikkeamislupien päivitykseen on varattu 50 000 euroa. Puhoksen/Suorlahden Teollisuusalueen asemakaavamutokseen on varattu 15 000 euroa.

Yhteenveto

Toimintatuottoja arvioidaan kertyvän yhteensä 403 tuhatta euroa. Elinvoiman hankkeiden rahoituksesta muodostuu 125 tuhatta euroa, pysyvien vastaavien luovutusvoitosta 90 tuhatta euroa sekä maa- ja vesialueiden vuokrasta 37 tuhatta euroa. Talousarviovuonna 2024 toimintatuottoja on arvioitu kertyvän 47 tuhatta euroa. Toimintatuottojen kasvu johtuu hankerahoituksista sekä rantatonttien luovutusvoitoista.

Toimintakulut ovat yhteensä 4,1 milj. euroa. Henkilöstökuluihin on varauduttu 364 tuhannella eurolla. Palvelujen ostoihin on varauduttu 2,8 milj. eurolla. Näistä suurimmat erät muodostuvat yhteistoimintaosuuksista (1,2 milj. euroa), avustuksista (0,9 milj. euroa) sekä alueiden ja rakennusten kunnossapidosta (0,8 milj. euroa). Vuoden 2024 alkuperäisessä talousarviossa toimintakuluja arvioitiin kertyvän 3,0 milj. euroa. Toimintakulujen kasvua selittää ympäristöterveydenhuollon (0,3 milj. euroa) maksuosuuden sisällyttämien tulosalueen talousarvioon sekä se, että vuonna 2025 käynnistyy uusia elinvoimahankkeita.

Toimintakate on 3,7 milj. euroa, kun se vuoden 2024 alkuperäisessä talousarviossa oli 3,0 milj. euroa.

Sitovat toiminnan tavoitteet:

KAUPUNGINHALLITUS		
YRITTÄMINEN JA ELINKEINOTOIMINTA		
Strateginen toimenpide:		
<i>Monipuolistamme yritysten tukemista tarjoamalla asiantuntijatukea kasvuhaluille ja kansainvälistyville yrityksille – Kitee houkutteleva paikka kasvavalle yritykselle.</i>		
	Toimenpiteet	Mittari
Elinvoima ja omistaja-ohjaus, elinvoimatyön osa-alue	Rakennamme vuoden 2025 aikana elinvoimaa tukevan työllisyyden ekosysteemimallin yhteistyössä työllisyysalueen, Business Joensuun ja alueen yritysten kanssa. Terävöitämme yhteistyötä elinvoiman vahvistamiseksi Kiteen kaupungin ja Business Joensuun asiantuntijoiden kanssa.	Kiteellä toimivien yritysten kokonaisliikevaihto. Tavoitteena nouseva trendi vertailuvuosien välillä. Työvoiman määrä Ely:n tilaston mukaan. Tavoitteena vähenemisen hidastuminen vertailuvuosien välillä. Teollisten työpaikkojen määrän lisääntyminen. Nouseva trendi vertailuvuosien välillä. Tavoitteen toteutuminen mahdollista Puhoksen investointien valmistuttua.
Strateginen toimenpide:		
<i>Terävöitämme kärkiviestejämme viestinnässä ja markkinoinnissa</i>		
	Toimenpiteet	Mittari
Viestintä	Tuotamme videoita, joiden tavoitteena on uusien yritysten ja asukkaiden saaminen Kiteen talousalueelle. Uuden Aimo alueen ja Puhoksen Bioter -hankkeen brändityössä myös videotuotanto mukana. Yhteistyön lisääminen eri medioiden kanssa sekä paikallisesti, että valtakunnallisesti.	Videosarjalla vähintään 1 000 latausta per jakso ja osa latauksista tapahtuu Kiteen talousalueen ulkopuolelta. 3–4 valtakunnallista juttua vuoden 2025 aikana.
IHMISET JA YHTEISÖT		
Strateginen toimenpide:		
<i>Vahvistamme kuntalaisten osallisuutta ja vuorovaikutusmahdollisuuksia viestintää kehittämällä. Tuemme yhteisöllisyyskehitystä kumppanuuksilla ja nostamalla alueiden ja kylien viestiä esiin kaupungin viestinnässä, suhtaudumme positiivisesti eri toimijoiden aktiivisuuteen ja uusien toimintamallien kehittämiseen.</i>		
	Toimenpiteet	Mittari
Viestintä	Rakennamme mallin, joka mahdollistaa yhdistysten ja kylien viestin kanavoitumisen Kiteen kaupungin viestintäkanavien kautta.	Viestintämallin valmiusaste: 2025 toimintamallin testaus ja osa keskeisistä toimijoista mukana; 2025 pääosa keskeisistä toimijoista mukana; 2025 kaikki sen hetkiset keskeiset toimijat mukana; 2026 toteutetaan mallin toimivuuden arviointi ja tehdään tarvittavat muutokset; 2026 lopuarviointi.

Strateginen toimenpide:		
<i>Vaikutamme väestörakenteeseen: tuemme koulutus- ja työperäistä maahanmuuttoa, markkinoimme kaupunkia muuttajille, edistämme koulutus- ja työmahdollisuuksien rakentumista ja kaavoitamme houkuttelevasti</i>		
	Toimenpiteet	Mittari
Kaavoitus ja maankäyttö	Houkutteleva, etukäteispainotteinen kaavoitus. Kiteen keskustan asemakaavan laatiminen.	Kaavaluonnos nähtävillä vuonna 2025; kaavaehdotus nähtävillä 2025, voimaantulo 2026.
Strateginen toimenpide:		
<i>Vahvistamme kuntalaisten osallisuutta vuorovaikutusmahdollisuuksia ja viestintää kehittämällä.</i>		
	Toimenpiteet	Mittari
Kaavoitus ja maankäyttö	Vuorovaikutussuunnitelman valmistelu kaavoituksen viestinnän selkeyttämiseksi ja tehostamiseksi.	Vuorovaikutussuunnitelman laatiminen aloitetaan vuonna 2025. Toteutuu/ei toteudu.
ELINKEINOJEN KEHITTÄMINEN – TOIMIALAT		
Strateginen toimenpide:		
<i>Suunnitelma teollisuuskiinteistöjen ja -alueiden kehittämistarpeista ja toimenpiteistä</i>		
	Toimenpiteet	Mittari
Kaavoitus ja maankäyttö	Päivitetään maapoliittinen ohjelma. Tehdään selvitys teollisuusalueiden kehittämistarpeista yhteistyössä elinvoima-asiantuntijoiden kanssa.	Toteutuu/ei toteudu. Valmis vuonna 2025.

Luettelo projekteista:

Projektin nimi	Hallinnoija	Kesto	Tavoitteet
Saimaa European Region of Gastronomy -koordinaatiohanke	Etelä-Savon maakuntaliitto	1.8.2023 - 31.5.2025	Saimaa ERG -juhlavuoden 2024 aikana Saimaan alue nostetaan näkyvästi esille kansainväliset mitat täyttävänä matkailukohteena ruokamatkailun ja kulttuurin keinoin
Vastuullinen yritystoiminta Pohjois-Karjalassa -hanke	Pohjois-Karjalan Yrittäjät ry	1.6.2023-31.5.2026	Tavoitteena on vastuullisuus megatrendien merkityksen, vaatimusten ja mahdollisuuksien avaaminen kaikille yrittäjille
Ilmastokestävä P-K 2030 -hanke	Pohjois-Karjalan maakuntaliitto	1.1.2024-31.5.2026	Kehittää kuntien ilmasto-, energia- ja kiertotalousosaamista ja vakiinnuttaa nämä osaksi kuntien jokapäiväistä työtä. Tavoitteena on myös vauhdittaa alueen elinkeinoelämän kestävä kasvua
Saimaa Lautasella -hanke	Savonlinnan Seudun Matkailu Oy	1.10.2023-30.9.2025	Luoda uusia ruokatuotteita ja -palveluja, kasvattaa niiden kysyntää ja tunnettuutta, parantaa paikallisten raaka-aineiden hyödyntämistä horeca-alalla sekä kasvattaa yritysten osaamispääomaa ruokatuotteissa ja -matkailussa

Projektin nimi	Hallinnoija	Kesto	Tavoitteet
SMEOrigin-projekti – Elintarvikkeiden alkuperämerkintöjen hyödyntäminen, kansainvälinen ”policy learning” -hanke	Savonlinnan Hankekehitys Oy	1.3.2023-31.5.2027	Tehostaa elintarvikkeiden suojattujen maantieteellisten alkuperämerkintöjen (esim. Puruveden muikku) hyödyntämistä liiketoiminnassa
EXPRESS – European regions promoting renewable energy selfsufficiency -hanke	Pohjois-Karjalan maakuntaliitto	1.3.2023-1.3.2027	Kasvattaa alueiden energiaomavaraisuutta ja uusiutuvan energian osuutta energian tuotannossa kahdeksan kumppanimaan yhteishankkeessa
Bioter – Kestävien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittäminen	Kiteen kaupunki	1.2.2024-31.5.2026	Puhoksen biotermiinaali ja teollisuusalue kiinnostaa yrityksiä sijoittumaan, hyödyntämään ja kehittämään tulevaisuuden vihreän teollisuuden ja logistiikan ekosysteemiä, joka hyödyntää älykkään infran ja uusiutuvan energian ratkaisuja toiminnassaan.
Monipaikkaisten Pohjois-Karjala - Potentialilpuheista tekoihin	UEF, pilotit: Kiteen kaupunki, Nurmeksen kaupunki, ...	1.8.2024-31.3.2026	Maakunnallisten toimintatapojen kehittäminen ja testaaminen monipaikkaisten tavoittamiseksi, juurruttamiseksi sekä heidän osaamisensa ja toimijuuden hyödyntämiseksi paikallisesti ja alueellisesti. Kiteen kaupungilla pilotti 2: Etätyöpisteiden kehittäminen houkutteleviksi ja näkyviksi.
Keski-Karjalan pyöräreittisuunnitelman laa- timinen	Keski-Karjalan Jetin- ry, Kiteen kaupunki kumppanina toteutuk- sessa	11.9.2024- 31.12.2025	Hankkeessa valmistellaan Keski-Karjalan alueen yhdistävä ja muihin maakuntiin luontevasti yhdistyvä sekä palveluiden saatavuuden huomioiva pyöräreittisuunnitelma.

TALOUS

210 Elinvoima- ja omistajaohjaus	TP 2023	Muutettu TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot	1 037 206	49 500	403 009	403 009	403 009
Toimintakulut	-3 067 176	-1 964 153	-4 053 009	-4 053 009	- 4 053 009
* Toimintakate	-2 029 970	-1 914 653	-3 650 000	-3 650 000	-3 650 000

* Valtuuston nähden sitovataso

Vuonna 2025 ympäristöterveydenhuollon maksuosuus (349 000 euroa) sisältyy elinvoima- ja omistajauksen talousarvioon.